

Tanky pro invazi do Evropy

Ženíjní jednotky dnes nasazují širokou škálu speciálních typů vozidel: ženijní tanky pro práce se zeminou a demolice, vyprošťovací vozidla, mobilní nosiče mostů nebo prostředky opatřené zařízeními pro zneškodňování min. Velká většina těchto druhů techniky má kořeny ve výbavě 79. obrněné divize britské armády, která sehrála klíčovou roli při vylodění v Normandii a poté v dalších operacích na západoevropském válečném území. Nyní jsou podobná vozidla celkem obvyklá, tehdy však šlo o velmi zvláštní a leckdy revoluční nápady, které by se třeba ani neuskutečnily, kdyby se netěšily přímé podpoře britského premiéra.

◀ Generál Percy Hobart, velitel britské 79. obrněné divize

CHURCHILLOVO HRAČKÁŘSTVÍ

Winston Churchill sice neměl technické vzdělání, ovšem díky pronikavému intelektu a intuici dokázal poznat dobré nápady a jeho buldočí vůle přispěla k jejich realizaci. Kromě toho měl tři chráněnce, kteří snad byli lidsky poněkud kontroverzní, nepochybně to však byli techničtí a vojenští géniové. Byli to profesor Frederick Lindemann (pozdější lord Cherwell), velký expert na výbušniny major Millis Jefferis a generál ženijních a tankových útvarů Percy Hobart.

Roku 1939 bylo na britském ministerstvu války zřízeno speciální oddělení, které vyvíjelo nezvyklou vojenskou techniku a jemuž se později říkalo Churchillovo hráčkářství. Vedl je Lindemann, pod kterým pracoval Jefferis. Generál Hobart převzal v dubnu 1943 velení 79. obrněné divize, jejímž úkolem byla podpora připravované in-

vaze do Francie. Churchillovo hráčkářství mělo dost široké pole působnosti a vyvinulo mj. přísavné miny či pěchotní protitankový granátomet PIAT, ale postupně se soustředilo zejména na speciální vozidla pro invazi. Němci vytvořili na pobřeží tzv. Atlantický val, sestávající z velkého množství min, zátarasů a bunkrů. Zkušenosti z předchozích invazních operací říkaly, že překonání takových překážek není snadné. A právě to bylo úkolem 79. obrněné divize vybavené nápady z Churchillova hráčkářství, jimž se pak říkalo také Hobartovy legrácky (Hobart's Funnies).

OBOJŽIVELNÁ VOZIDLA

Prostředky nutné pro obojživelnou invazi jsou samozřejmě plovoucí vozidla, která dokážou přepravit vojáky s výzbrojí z lodí na břeh. Západní spojenci měli k dis-

pozici řadu typů vozidel pro obojživelné akce, na prvním místě známé americké šestikolové vozy DUKW, dále pásová vozidla série LVT (zvaná též Buffalo) a britská osmikolová vozidla Terrapin. Tyto typy však měly vesměs jen lehkou výzbroj, a tak vznikla potřeba vyvinout i vozidlo, jež bude moci zajišťovat silnou palebnou podporu, jinými slovy plovoucí tank.

Řešení nabídl projekt Duplex Drive (DD) od britského inženýra Strausslera. Šlo o modifikovaný tank Sherman, jehož korba měla po obvodu přivařenou ocelovou konstrukci, s níž byly spojeny pryžové nafukovací válce a skládací zástěna. Po nafouknutí trubíc se zástěna vztyčila kolem tanku, čímž vytvořila jakýsi „člun“, takže tank se udržel na hladině. Pohon ve vodě zajistily dva lodní šrouby na zádi, díky nimž mohl DD Sherman plout rych-

◀ Obojživelný plovoucí tank Duplex Drive Sherman